

XII Pariisin biennaali nykii tavantakaa hereille

29.1.1983

VALKEAKOSKEN SANOMAT

Sara Hildénin taidemuseossa Tampereella on helmikuun 27. päivään asti nähtävillä XII Pariisin biennaali, kansainvälinen nuorten taiteilijoiden näyttely. Sen luettelon kansiaihe on brittiläisen Anish Kapoorin kirkuvanpunainen maasta nouseva vuori, joka huomiota herättäen monine huippuineen pyrkii kohti taivasta. Aihe sopii hyvin vertauskuvaksi koko näyttelylle, sillä

uhmakasta rohkeutta, terävyyttä ja taisteluhenkää tuntuu riittävän. Latteutta tai keskinkertaisuutta ei tosin sovi odottaakaan tämäntapaiselta kuvataide-esittelyltä, ennakkoluulottomuus, itseluottamus ja huomion herättämisen halu kun usein yhdistyvät nuoruuteen. Eipä silti, ei nuoruus siinänsä oikeuta erityisiin lisiin jos ei vanhuuskaan, oleellista on työn tulos.

Oman osuutensa näyttelyn kokonaisilmeessä on tietenkin teosten valitsijojlla. Kansainväliseen näyttelyyn ei näpertely sovi, töiden suuri koko on eräs keino saada aikaan mielikuvaa näyttävyydestä. Toisaalta mitataksaava on kyllä laaja, sen toisessa päässä ovat ranskalaisen Philippe Favierin pikkiriikkiset leijuvat hahmot, toisessa

vaikkapa ranskalaisen Michel Paysantin tilateos "Tiikerinmetsästys". Otollisissa oloissa niin kuiskaus kuin huuto saa meidät valpastumaan.

Paysantin teos kuuluu näyttelyn kiintoisimpiin. Siinä jahdatun tiikerin karjaisu lähtee liikkeelle ja kiertyy takaisin muuttuen tiikeriä ajaviksi metsästäjiksi. Oivallus vertausku-

vaksi elämän kiertokoululle, ympyrän sulkeutumiselle. Mieli-kuvitusta kiihottava teos.

Videotakin tarjotaan

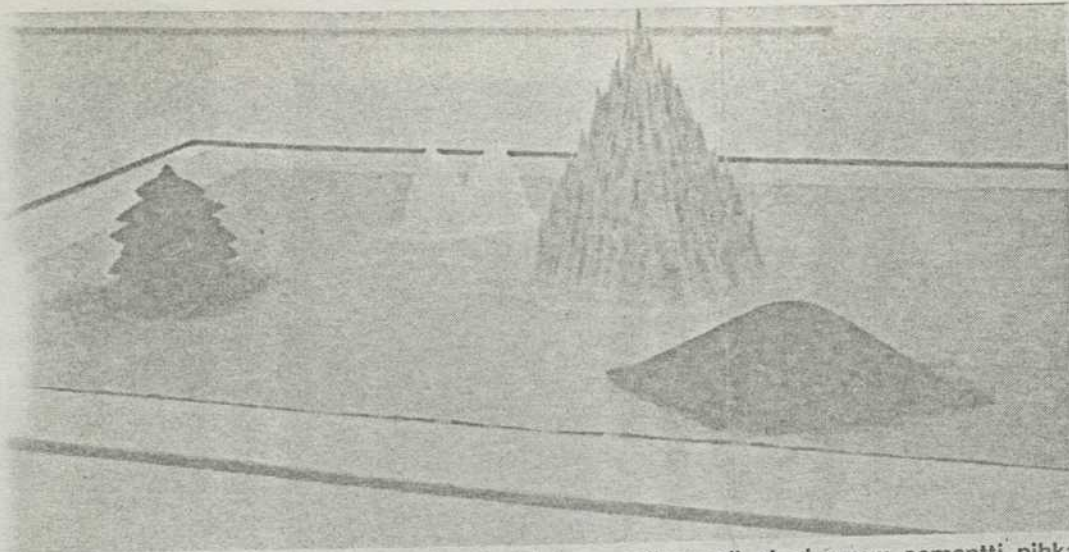
XII Pariisin biennaalia varten kannattaa tutustujan varata aikaa. Pysähdyttäviä kohteita on

paljon. Omana taidelajinaan on mukana video, ja sukupolville, joka on totunut naulitsemaan silmänsä maagiseen ruutuun, on vaikea kulkea avoimna olevien televisioiden ohi viivähtämättä. Siinä saattaa vierähtää arvattua pitempikin aika.

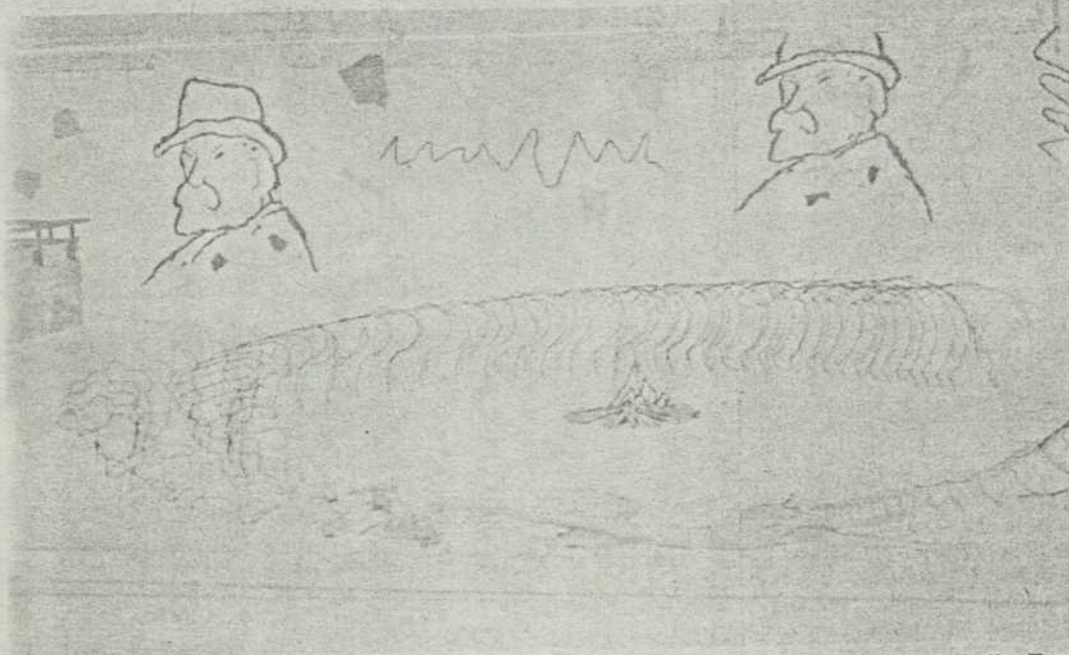
Nykyinen taiteilijapolvi ei taida tuntea materiaalin kahleita. Näin voi päätellä tämän näyttelyn perusteella. Raaka-aineita tuntuu löytyvän ideoiden toteutuksiin. Martti Alha kuvaa matkamulstoja ja koti-ikävää bambusäletokeilla, ranskalainen Elizabeth Mercier luo huopakappaleista sommitelmia, italialainen Felice Levini vetää seinällisen miellelyhtymiä suihkuverhoksi sopivalle muoville, ja hajuaiistikin luo kuvaa meren

Hartmut Neumann: "Hän on utelias ja puhtia täynnä", sekatekniikka.

Anish Kapoorin "White sand, red millet, many flowers", aineina puu, sementti, pinna ja värijauhe.

Michel Paysantin "Tiikerinmetsästys" kuuluu näyttelyä hallitseviin tilateoksiin. Taustalla Rolino Gasparin tilateos "Nimetön", materiaalina muoviluvaha.

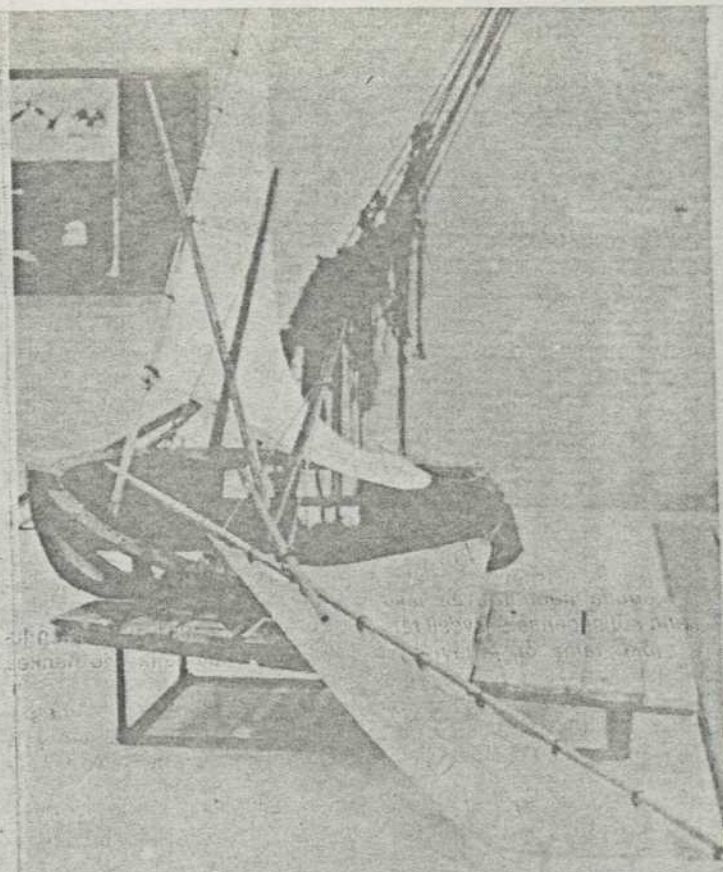
hengestä norjalaisen John Audun Haugen tervattujen veneistosten äärellä.

Kuvat, joista voisi käyttää nimitystä "tavallinen", ovat näyttelyn vähemmistö. Muut tarjoavat pohdintaa, tönivät kylkeen, luovat kauhukuvakin ja ottavat kantaa todellisuuteen. Eteläkoorealainen Suk-Choul Ji luo pienistä tuoleista koostuvalla tilateoksella mielikuvaa diktatuurista, ranskalainen Claude Leveque muistuttaa sodan ja kuoleman läheisyydestä, arkisten unelmien romuttumisesta, valokuvien ja pikkusineiden avulla. Neliömäinen puunlehti sopisi tunnuskuvaksi kaupunkisuunnittelijan seinälle, ja saksalaisen Lutz Friedelin "Rullaportaiden yhteentörmäys" on havaintoesimerkkinä haavoittuvuudesta, joka vallitsee ylikihittyneissä järjestelmissä. Huumori on jäänyt vähemmälle, mutta siitä edustaa tyylipuhtaasti irlantilaisen Ann O'Sullivanin valokuvasarja "They call it puppy fat". Kuvasarjassa "materiaalina" on aikamme kauhistus, bodajien painajaisuni eli ihravat, jolla luodaan muotojen leikkiä.

Realistisuudessaan mietityttävä on ranskalaisen Sophie Ristehueberin valokuvasarja leikkauksotilaista. Sen kohdalla ei voi olla tuntematta väristyksiä: voinko itse joutua tuohon tilanteeseen.

Kaaosta, rappiota

Ranskalaisen Georges Rousen "Maalatut huonetilat", belgialaisen Ludo Geyselsin "Autistiset liitot" ja islantilaisen Magnus V. Gudlaugssonin valokuvat heijastelevat nekin maail-

John Audun Haugen veneaiheinen tilateos on kuin lentoon lähdössä. Taustalla Merja Kanervon "Suuri tuulikannel".

man kaaosta, ihmisen ja materiaalin rappiota, Anish Kapoorin kirkuva tilateos voisi olla oman aikamme metsä, pelkistetty, kylmä ja saastunutkin.

Sattumaa, tietoista tai ei, XII Pariisin biennaalin antama maailmankuva on monitahoinen ja -tulkintainen. Totuus on kohta jo toisenlainen. Uskomuksen, että tietty kivi, puu tai

joki on tietynlainen, todistavat täysin vääräksi espanjalaisen Luis Perez Minguesin 66 valokuvaa "Maisemat eri vuodenaikoina". Ja jos näyttelykierroksen jälkeen mielessä myllertää kuva sekasortoisesta maailmasta, voi omaa kantaansa tarkistaa luomalla katseen talvisella Näsijärven selälle.

HANNU SALMINEN